

[Chr. Christensen.]

sering, der ligger i det her, er en forbedring af undervisningskvaliteten eller -niveauet for de unge, og det er da et stort spørgsmål, om det ikke vil betyde en forringelse. Hvad med den fremtidige gymnasieuddannelse? Ønsker man med dette forslag den traditionelle gymnasieuddannelse aflivet? Hvad med kvaliteten, som jeg nævnte før, og niveauet i de fremtidige uddannelser? Der står et sted i bemærkningerne, at der skal gives fælles grundlag af almen dannelse. Ja men det er jo noget positivt, men vil dette kunne ske uden at forringe kvaliteten af den faglige uddannelse?

Det er også meget positivt med den ene femtedel. Men vil det stærkt betonedede hensyn til den ene femtedel kunne komme til at forringe uddannelsen for de fire femtedele? Og hvad med grunduddannelsen af lærerne for de 16-19-årige, som skal tages op til revision, således at læreruddannelsen samordnes, som det hedder. Vil den nødvendige specialviden hos lærerne hermed kunne opretholdes til de forskellige kategorier dels inden for gymnasieuddannelsen, dels inden for faguddannelsen?

Jeg er også meget bekymret for de private skoler. Der står et par steder i bemærkningerne noget om, at der skal være et centralt økonomisk styre, og at administrationen skal henlægges til et centralt organ. Er der heri tanker om at begrænse de private skolars udfoldelsesmuligheder og eksistensgrundlag?

Jeg har også mærket mig meget spørgsmålet om den skæve rekruttering til uddannelserne, hvor der står, at den må ændres. De sociale barrierer, som er årsag hertil, må nedbrydes, således at der bliver mulighed for lige adgang til uddannelser. Ja men det er jo netop en af de, skal vi sige målsætninger, vi har i kristeligt folkeparti med vores uddannelsespolitik, at der skal være lige ret til uddannelse. Men jeg vil da også nok sige, at det måske ikke er så klogt at gøre uddannelsesområdet til noget, man skal bruge for at gennemføre det sociale lighedsprincip.

Ifølge lov nr. 291 af 7. juni 1972 om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser § 17, stk. 2, skal denne lov tages op til revision i folketingsåret 1975-76. Det er min opfattelse, at der af forsøgsrådet ved årsskiftet 1973-74 efter godkendelse af ministeren blev nedsat

et særligt lovrevisionsudvalg, som havde til opgave at udarbejde en betænkning med henblik på den omtalte revision, som nu skulle finde sted her. Er dette udvalg færdigt med sit arbejde? Hvordan kan folketinget tage stilling til de kommende faglige uddannelser, før man ved, hvad eksperter har udtænkt på baggrund af de forsøg, der har været gennemført om EFG-uddannelserne? Dette materiale må dog være en væsentlig forudsætning for, at undervisningsudvalget kan diskutere de fremtidige uddannelser.

Så er der økonomien. I bemærkningerne til pkt. 11 hedder det bl. a.:

„...bør der tilvejebringes støtteordninger, der giver alle elever, uanset uddannelsesvalget, muligheder for et rimeligt eksistensgrundlag.“

Hvad menes der med et rimeligt eksistensgrundlag? Er det studenterløn til alle, der gennemføres på den måde? Hvis man eksempelvis forestillede sig en årlig tilgang af unge til de erhvervsfaglige grunduddannelser på ca. 30.000, hvilket ikke er urealistisk, og gav dem det, man nu giver i godtgørelse: 15.000 kr. det første år plus det tilsvarende beløb i de resterende 2 år i skoleopholdstiden, så kommer man op på et samlet udgiftsbeløb på ca. 900 mill. kr. Men gymnasieeleverne er jo også trukket ind i denne uddannelse, og tænker man sig optaget f. eks. 20.000 om året over et 3-årigt forløb, og giver man dem samme beløb, 15.000 kr., som rimeligt eksistensgrundlag, vil man her også komme op på 900 mill. kr. i årlige udgifter, det vil sige, at vi vil få en samlet årlig udgiftssum til disse uddannelser på 1,8 mia kr. på årsbasis. Og så mangler vi endda 1/3 af de unge. Det er et spørgsmål, om vi ved at være positive over for dette forslag binder folketinget fremover til disse enorme udgifter, og derfor må vi spørge: har vi råd til det?

De mange uafklarede forhold, ikke mindst de manglende oplysninger, må vi have frem, inden vi kan tage endelig stilling til dette forslag, men det væsentlige må være, at vi nu ikke falder i den groft at give muligheder for en sænkning af kvaliteten i uddannelserne for de unge; den skal ikke bare fastholdes, men efter vor opfattelse også gives muligheder for yderligere at styrkes.